

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetést ár jót épe 5 koronán.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESETŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Nagy János-utca 1. B.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.

Előfizetési ár jót épe 5 koronán.

Kéziratok nem lesznek visszatérve.

TARTALOM. Dohánykivitel külföldre. — Kérdések feleletek nélkül. — Vegyesek. — Ajánlati hirdetmény. — Hirdetés.

Dohánykivitel külföldre.

A közelmúlt napokban a napilapok azt a hírt hozták, hogy külföldön, nevezetesen Németországban a dohányok sokszorosán hamisítva, mint dohánytermékek jönnek a kereskedelembé, épügy, mint hamisított dohányok, melyek répából és füvekből állanak és a szivarkák gyártásához felhasználhatók.

Ezen újsághír nem mond újat. A dohányhamisítások már évek óta léteznek és Németországban lépten-nyomon észlelhetők. De nemcsak a szivarok azok, melyek ily pótléket nyernek, hanem a szivarkák is utánzott dohányokból lesznek előállítva, melyek eredetileg kukoriczabajuszok voltak.

Egyrészt a verseny az, a mely oly államokban, a melyekben a dohányegyédruság behozva nincsen, tág ajtót és kaput nyit, részint alkalmas fedezőlevek hiánya, illetőleg azoknak a színe, melyek mesterségesen minden árnyalatban előállíthatók, ugy, a mint akarjuk, részint egynéhány hamisító perfidjának tulajdonítható, hogy ha oly országokban, a melyekben a dohánytermelés nem valami nagyon sikerül és drága, nagyon sűrűn egészségtelen füveket dohány helyett a kereskedelembé hoznak.

Mi reánk ezen tünetények nagy horderevvel bírnak, amennyiben nálunk egyes dohányfajták és fajták, a melyek kizárólag a külföldi fogyasztásra alkalmasak, nagy mérvben teremnek s készletben vannak.

A vágott dohányok, a melyek kizárólagos főtermékét képezik a mi előállításunknak, belföldön aránylag nagyon kevés forgalomnak örvendenek, miáltal az a körülmény áll elő, hogy a nyersdohány nagy mennyiségben potom áron külföldre vándorol. Hogy a nemzetgazdaság terén ezáltal mily kár támad s mily hátránnyal jár ez a dohányegyédruságra, megközelítőleg se határozható meg. Hogy ha a nemzetgazdasági állapotot szemügyre vesszük, azt találjuk, hogy míg mi nálunk a felsőlevek nem sikerülnek és mi azoknak a beszerzéseért óriási összegeket kénytelenek vagyunk megfizetni, más oldalról a nagy részben kifünő pipadodányt kénytelenek vagyunk csekély áron értékesíteni. Tehát ez annyit jelent: drága pénzen venni s olcsó pénzen eladni. Az előbbi rossznak elejét nem vehetjük, daczára annak, hogy e tekintetben is sokféle előhaladásra vezető kísérletezések a dohánytermelés tekintetében ajánlhatók volnának. *Ezzel szemben úgy látszik nekünk mintegy mindenáron elérhető cél: a külföldre való dohánykivitelnek és pedig a kiskereskedés által, tág teret nyitni.*

Azon érvek, melyek ezen törekvésnek ellene szólhatnak, nem alaposak. Közönségesen az az ellenvetés, hogy más dohánytermő országok is léteznek, melyek versenyre kelhetnek, vagy a magyar dohány minőségének jóságát egyszerűen tagadásba veszik. Mind a kettő nem találó. A versenyképesség a nagykereskedéstől le nem vezethető, a mennyiben az áru egészen más kezekbe kerül, mint a melyeknek fogyasztására mi azt szántuk és a mi a minőséget illeti, ez a gyártás dolga, t. i. a dohányfajta szorgos osztályozása s szakszerű feldolgozása oly minőségű anyagoknak előállítására céljából a milyenek követelteknek.

A mi tudomásunk szerint külföldön a magyar pipadohányok terjesztése iránt misem förténik, még kevésbé létezik ebben kiskereskedés, a mely szükséges volna, hogy a dohánynak egy jelentékeny, egészen új piacot teremtünk. És mégis, mily sürgősen szükséges volna a dohánytermelőkre és az állambevételre nézve egy ilyen kereskedés! Egészen eltekintve az elején említett hamisításoktól, a melyek drasztikusan bizonyítani képesek, hogy egy jó pipa dohányt külföldön is megbecsülni tudnának, egészen eltekintve attól, hogy a vágott pipadohány Németországban például sokkal nagyobb mérvben lesz elfogyasztva, ha fejenként számíthatjuk. A mi annyit jelent, hogy a vágott pipadohányok a fogyasztása Németországban aránytalanul sokkal nagyobb, mint Magyarországon. Ennélfogva ott kell neki piacot keresni.

A kiskereskedés, mely a mai állapotában a különféle szállítási eszközök által, u. m. posta, vasút és hajózás által jelentékenyen támogatva lesz, nagyon sokat lendítené a kivitelt abban a szellemben, a milyenben ezt ecseteltük lehetővé tenni. Mindamellett a kiskereskedést nem kellene épen külföldön üzni, sőt ellenkezőleg, könnyen lehetne azt belföldről, a hol az áru előállítva lesz, kivinni. Mi ugy képzeljük a dolgot, hogy Magyarország fővárosában egy állami hivatal volna felállítandó, a mely egyes-egyedül az üzemel külföldre közvetítené, vagy egy magánvállalat. Természetesen a fajok s csomagolás egyenesen a külföldnek kellene, hogy szánva legyen és oly módon előállítva, hogy semmi tekintetben, sem külső formában, sem árban, a meglévő nemekkel hasonlatosságot ne mutassanak s ezáltal azok fogyasztása belföldön lehetővé válnék. Épen ugy annak elszámolása szigorú ellenőrzés alá vonandó.

A magánvállalat üzeme minden körülmények között az állami üzemmel szemben előnyben volna részesítendő. Miután e

tekintetben kizárólag arról volna szó, hogy nagymennyiségű fogyasztás éressék el, az állami kezelés által ezen cél elérése természetesen illuzóriussá válnék, a mennyiben egy jelentékeny nagy eredmény elérésénél a reklám nagy szerepet játszik s ezen módja a kereskedelmi üzenetek, akár utazó ügynökök alkalmazása, akár körözések és hirdetések, akár minták megküldése által, csak magánosok által eszközölhető.

Mi azt hisszük, hogy oly eszmét pendítettünk meg, a mely, bár rövid, szűk korlátok között visszaadva, figyelmet érdemel. Miután itt ép ugy az államkincstár bevétele, mint annak érdeke forog szóban, a magyar dohánynak külföldön kaput nyitni, nézetünk szerint kifizetné magát, hogy a m. kir. dohányigazgatóság ezen ügyet megvizsgálná, esetleg véleményezést végeztet egy külön szakembernek kiadná. Mindamellett szükségesnek tartjuk még egyszer nyomatékosan hangsúlyozni, hogy e tekintetben a dohánynak nagyban kivitele külföldre semmi módon irányelvül nem szolgálhatna. Ez okból óva intjük is, ajánlatunknak megbírálsánál, ezen kereskedelmi manipulációknak e módját irányadónak venni. Itt egy egészen új, csak elérendő fogyasztási kuforrásról van szó, a mely előrelátható, hogy csak hasznos s semmi rizikót kizárólag nem helyez.

Kérdések feleletek nélkül.

Lapunk egyik kíváncsi olvasója ismét egypár kérdést intéz hozzánk, melyekre választ adni mi sajnos nem vagyunk képesek. Talán egy kiváló szakhivatalnok kiségit bennünket, hogy egy és más meg legyen világítva, a mi nem megy be fejünkbe. Megjegyezzük azonban, hogy itt oly kérdések forognak szóban, melyek különféleképen magyarázhatók:

1. Hány dohánytőzsde engedélyvel szabad egy egyének rendelkezni? Vajjon szabad-e a férjnek és az asszonynak, anyának és leánynak, nővéreknek és testvéreknek, akik egy háztartásban élnek, külön-külön dohánytőzsde engedélyvel bírní?

2. Vajjon az engedélyvel bíró dohányárus tartozik-e üzletét személyesen vezetni, vagy legalább ott feltalálható legyen? Vajjon egy dohánytőzsde engedély tulajdonosának szabad-e más városban lakni, mint ott, a hol hivatal van üzletét vezetni?

3. Vajjon szabad-e, hogy egy dohánytőzsde engedélyvel bíró másutt is alkalmazva legyen, míg azalatt a tőzsde idegen emberek által kezeltetik?

4. Vajjon egy dohányáruda engedély egyik városrészből a másik városrészbe átiratható-e, s vajjon ez iránti kérvényeknek hely adható-e?

5. Vajjon szabad-e egy dohányrudát eladni?

6. Vajjon lehetséges-e, hogy egy dohánytőzsdé engedély iránti kérvény rövid uton elintézendő legyen? Mily körülmények mérvadóak erre, hogy ily eset bekövetkezze?

Ezen feltűzött kérdés felszökkel előttünk és a mint mondtuk nem vagyunk képesek erre pontos feleletet adni. Hogyha a fennálló szabályok segítségével felvilágosítást adnánk is, erre példák s bizonyos eshetőségekkel felelnék, a melyek az egész tudományunkat halomra döntik. Hogyha választ nem adunk, amit másképp nem is lehetséges, azt vetik ellen, hogy e tekintetben már azon okból is fenn kell állni bizonyos szabályoknak, mert utóvégre a dohánygyedárúság mégis csak állami intézmény és mint ilyen kell, hogy a nyilvánosság ellenőrzése alatt álljon.

Hiába vetjük ellen, hogy a szabályok nem mindig s nem mindenkor alkalmazhatók, mert fordulhatnak elő esetek, melyekben kivételt kell tenni. Erre a jogos alapon álló olvasónk azt feleli, hogy egy szabályt, a melyet a kormány kibocsát, egyetlenegy esetben sem szabad kiforgatni, hogy valamennyi állampolgárnak egyforma jogai s kötelességei kell, hogy legyenek, ennél fogva kivételről soha szó sem lehet.

Mi elismerjük, hogy emberünknek igaza van és hogy jobban tesszük, ha hallgatunk, azaz ha az általa feltett kérdésekre nem felelünk. Mert tulajdonképpen mit is kellene ahhoz mondanunk, hogyha ezen ugynevezett kivételes eseteket majd itt, majd ott látjuk! Természetesen ezen lapoknak, a melyek a dohánytőzsdé érdekeit képviselik, nem lehet s nem szabad hallgatni, hogyha ily kivételek szabálylává lesznek. Mi nem sorolunk elő eseteket, ép úgy nem említjük az eshetőségeket, mert ezt a magy. kir. pénzügyminiszter s államtitár jobb meggyőződésére bizzuk, amennyiben reméljük, hogy ezen állapotoknak egyszer valahára vége lesz, a melyek már elviselhetetlenné válnak. Egy kis történetkét, amely alkalmas ezen állapotokat megvilágítani, csak azért mondunk el, hogy lássák miként a kis okok, mily nagy dolgokat szülnék. Egy pár év előtt vett egy nő vagyonának utolsó maradékából egy dohánytőzsdét és az engedélyátíratást meg nem kapta. Miért? azért, mert azt az engedélyt más asszonynak akarták adni s adták és daczára annak, hogy az üzleti helyiséggel nem rendelkezett s maig sem rendelkezik ilyennel.

A szegény vevő, a ki nemcsak az egész vagyont elvesztette, hanem kényszerítve volt még $\frac{3}{4}$ évig boltbért fizetni úgy, hogy teljesen elszegényedett. E közben a hosszu idő óta betegeskedő férje kedélybeteg lett, mult héten öngyilkosságot követett el. Most itt áll egy el nem látott özvegy 4 árvával. A dohányengedélynek át nem iratása ugyilátszik volt oka az öngyilkosságnak.

Eddig a történetke. Hiszen mi elismerjük, hogy egy dohánytőzsdé-engedély el nem adható s hogy azt átírni nem lehet, azonban a mit mi nem helyeselhetünk, ez az a körülmény, hogy nem mindig egyforma mértékkel mérnek s nem mindenki egyforma bánásmódban részesül. Mi haszna van a protezsált asszonynak abból, hogy ha egy család szerencsétlenségét előidézte? Szabad-e ilyesmit az államnak támogatni? Hogyha a dohánytőzsdé-engedélyek felől komolyan akarnánk beszélni, akkor egy nagy nyomort kellene leleplezni, a mely különösen a fővárosban ezen uralkodó állapotokból származik. És bizonyosan a legszivtelenebb ember is ezen állapotokat nem helyeselné, hanem az emberiség szempontjából csak sajnálni tudná.

Vegyesek.

Dohánymonopólium Svájcban. Bernből jelentik, hogy a svájci szövetségtanács azt indítványozta a szövetségi gyűlésnek, hogy a betegség- és balesetbiztosítás költségeinek fedezésére a dohánymonopóliumot léptessék életbe a következő alapon: Az egyedárúság a lakosság használatára szánt dohánynak sem minőségét nem rosszabbíthatja, sem a dohányt és a szivarokat meg nem drágíthatja. A dohányipar körében alkalmazott munkások viszonyait a fennálló gyáraknak állami üzembe való vételével teljesen biztosítani kell. Az eddigi dohánykulturák fennállását az egyedárúság nem érinti. A monopólium tiszta jövedelméből 25 százalékot a lakosság számára nyárhoz mérten átutalnak a kantonoknak, melyek ez összegeket az iskola-ügy fejlesztésére fordítják.

Borkiviteli prémium? Azt a furcsa eszmét, hogy prémiummal támogassuk a borkivítelt, most veti fel a pozsonyi Kereskedelmi és Ipar-kamara. A miniszteriumhoz intézett felterjesztésében a kamara kifejti, hogy vörös boraink kivitele az olcsó olasz borok versenyé miatt mindinkább nehezebbé válik. Borainknak Belgium, Németország és Oroszország felé való kivitelképességét csakis a vámok leszállítása hozhatná helyre. Németországban különösen magyar aszborokkal volna élénk üzlet létesíthető; s hazánk általában hivatva volna, hogy aszborairaival a külföldön a spanyol és görög édes borokkal sikeresen versenyezzen. A verseny sikere érdekében azonban első sorban kívánatos volna, hogy az édes borok készítésére szükségelt külföldi mazsolaszőlő után fizetendő, jelenleg 12 frtos vám a minimumra leszállítsák, vagy borkereskedőinknek a vám kiviteli prémium alakjában visszatéríttessék. A mily fontosnak véljük mi is a borkiviteli ügyét, mégis határozottan állítjuk, hogy ez a javaslat abszurdum.

Rossz terméskilátás a külföldön. A külföld több államában s nevezetesen azokban, a melyek a magyar mezőgazdaság legfeltettebb versenytársai, igen rossz a terméskilátás. A minap irtuk ezt Romániáról s most hasonló jelentés érkezik Oroszországból, melynek déli részén a helyzet nagyon kedvezőtlen. Ugy az odesszai kerületben, mint Bessarabiában az összes gabonafajok nagyon rosszul fejlődtek. A chersoni kerületben a tavaszi vetéseket tönkretette a nagy szárazság és az erős szélvihar. A takarmányfélék teljesen kislétek és a háziállatok éhségnek vannak kitéve. Azonkívül annyi a különféle rovar, hogy a czukorrépa is a legnagyobb veszedelemnek van kitéve. Amerika is panaszodik a vetések miatt s ha mind-ezekkel szemben nálunk sikerül a termés, akkor alaposan meg lehet majd elégedve a magyar gazda az eredménynyel.

A pénzpiacról. A kiegyezés válsága még a pénzpiacra is érezeti kellemetlen hatását, azzal, hogy a tőzsdéi üzlet fellendülésének útjában áll s ekként a pénzpiac élénkségét is korlátozza. Egyébként amugy is csendes a pénzpiac, mert a forgalom csekély s a bankoknál meglehetősen kevés benyújtás történik, úgy, hogy a legközelebbi kimutatás az Osztrák-Magyar Banknál még az ultimó daczára is alighanem csökkenést fog jelezni. A kamatláb azonban a budapesti piacon némileg megérzi az ultimót, a mennyiben elsőrendű papírokért $\frac{4}{8}$ — $\frac{4}{4}$ százalék eskomptot kell fizetni. A külföldi piacokról sem kedvezők a hírek ez utóbbi tekintetben.

22215/IL 99.

Ajánlati hirdetemény.

Az aradi magy. kir. pénzügy-igazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az üresedésbe jött aradi dohánynagyáruda kezelésének betöltése czéljából alulírott magy. kir. pénzügy-igazgatóságnál 1899. évi június hó 28-án d. e. 10 órakor írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás fog tartatni.

A versenytárgyalásban részt venni kívánók 50 kros bélyeggel ellátott sajátkezűleg aláírt írásbeli zárt ajánlatukat 1899. június hó 28-án d. e. 10 óráig a magy. kir. pénzügy-igazgatóság főnöknél közvetlenül, vagy posta útján nyújtsák be.

Az ajánlat tárgyat csakis a dohánnyforgalom útján járó tőzsdij fogja képezni.

A jogositvány elnyerésére annak lesz kilátása, a ki a százalékokban kifizetendő legkisebb tőzsdij követeli és a ki arra alkalmasnak találta, mindazonáltal az államkincstár fenntartja magának azon jogot, hogy a versenyzők között szabadon választhasson.

Az eddigi dohánynagyárus, ki $1\frac{1}{2}\%$ eladási jutalék mellett egyszersmind a bélyegjegyek és váltóúrlapok elárúsítását eszközölte — a dohánynagyáruda kezeléséért a közönséges anyagnak nagyban eladása után $1\frac{1}{2}\%$ azaz egy egész és kettő tizedrészes százalék tőzsdiját élvezett.

A dohánynagyáruda, — melylyel kisáruvási és valódi havanna szivar árusítási jog, valamint bélyegjegyek és váltóúrlap eladási kötelezettség is össze van kötve — mult évi nyersforgalma 577,767 forint volt, melyből 24,422 frt saját kisáruvája forgalmára, 553,345 frt pedig az anyagbeszerzés végett hozzáutalt 405 dohánnykisáru forgalmára esik.

Az összes dohánnyanyag a temesvári dohánnyraktárból a bélyeg és váltóúrlap anyag az aradi m. kir. adóhivatalnál lesz beszerzendő. Bánatpénz fejében az aradi magy. kir. adóhivatalnál készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban (melyek azonban csak 20% levonása mellett értékben fogadhatók el) a pénzügyi letéthe 2600 frt lesz helyezendő és a letéti nyugta az ajánlathoz lesz csatolandó.

Az ajánlatokban a követelésbe vett kezelési díj $\frac{1}{2}\%$ -ban számmal és betűkkel tisztán kifejezendő és hozzá egyuttal a magyar állampolgárságot, nagykorúságot igazoló, hatóságilag kiállított erkölcsi és vagyoni bizonyítvány is csatolandó.

Az ezen vállalatnál mérvadó egyéb feltételek, valamint az azzal egybekötött kötelezettségek iránt, nemkülönben az ajánlatok miképeni szerkesztése és kiállítására nézve pályázni kívánók bővebb felvilágosítást alulírott m. kir. pénzügy-igazgatóságnál és a kerületi magy. kir. pénzügy-öri biztosságoknál szerezhetnek.

Arad, 1899. május 26-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Mörathon

egy imprágnált zamatos gyögyfűkeverék cigaretták és pipadohányhoz

Ösmmel szítja az ember kitűnő tulajdonságai miatt

Rágyujtva bármily dohánnyal, az utóbbi égető csipős íze elvész

A legegészségesebb keverék cigaretták és pipadohányba

Tekintve azt, hogy Mörathon a nikotin ártalmas hatását a gyomorra paralizálja, minden dohánnyal való keverésben

Itt rész pipadohányval vagy négy rész cigarettadohánnyal kevertetik

Öröskök állal minden dohánnyal ajánlatik

Nagy csomag 30 kr., kis csomag 10 kr., külon vágat és csomagolás pipadohány és külon cigarettadohány részére.

Próbaküldemény: 10 kis csomag bérmentve 1 frt 26 kr. utánvét mellett.

Viszonteladónak jövedelmöz. — Egyedüli készítő:

Mörath Tivadar gyögyfűkereskedés, **Gráoz.** Vezérképviselő Magyarország és a társországok részére:

Dvorzsák János, Budapest, VI., Gyár-u. 43.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Tabakexport nach dem Auslande. — Fragen ohne Antworten. — Annoncen.

Tabakexport nach dem Auslande.

Jüngster Tage ging durch die Tages-journale eine Notiz, wonach im Auslande, namentlich in Deutschland, die Tabake vielfältig gefälscht, als Rauchtabelle in den Handel kommen, wie auch anderseits solche gefälschte Tabake, welche aus Rüben und Kräutern bestehen, zur Fabrikation der Zigarren verwendet werden.

Diese Zeitungsnotiz erzählt nichts Neues. Die Fälschungen des Tabaks existieren schon seit vielen Jahren, und man kann in Deutschland denselben auf Schritt und Tritt begegnen. Aber nicht nur die Zigarren sind es, welche derartige Zuthaten erhalten, es werden auch Zigaretten aus imitierten Tabaken hergestellt, welche ursprünglich Maisfäden waren.

Teilweise ist es die Konkurrenz, welche in Staaten, wo das Tabakmonopol nicht herrscht, solchen Fälschungen Thür und Thor öffnet, theils ist es der Mangel an geeigneten Deckblättern, beziehungsweise deren Farben, welche in allen Schattierungen künstlich so hergestellt werden können, wie man will; theils ist es aber auch der Perfidie mancher Fälscher zuzuschreiben, wenn sie in Ländern, wo die Tabake nicht besonders gedeihen und auch kostspielig sind, sehr häufig gesundheitsschädliche Kräuter statt Tabak in den Handel bringen.

Für uns selbst haben diese Erscheinungen ein nicht zu unterschätzendes Interesse insofern, als bei uns gewisse Sorten und Gattungen Rauchtabelle, welche speziell für den Konsum im Auslande zweckdienlich sind, im Ueberflusse gedeihen und vorhanden sind. Die geschnittenen Rauchtabelle, welche speziell ein Hauptprodukt unseres eigenen Erzeugnisses sind, sie geniessen im Inlande verhältnissmässig nur einen sehr geringen Umsatz, wodurch der Umstand eintritt, dass der Rohtabak überhaupt in grossen Massen zu Spottpreisen in das Ausland wandert. Welcher Schaden hiedurch auf nationalökonomischem Gebiete und zum Nachtheile des Tabakmonopols entsteht, ist auch nicht annäherungsweise zu bemessen.

Behalten wir den nationalökonomischen Standpunkt im Auge, so finden wir, dass während bei uns die Deckblätter nicht gedeihen und wir für deren Anschaffung horrende Summen bezahlen müssen, anderseits der zum grossen Theile vortreffliche Rauchtabelle für geringe Preise abgegeben werden muss. Das heisst also, für theureres Geld einkaufen und für billiges verkaufen. Dem ersteren Uebel ist nicht abzuhelfen, obgleich auch hierin mannigfache fortschrittliche Versuche in Hinsicht der Tabakzucht anzurathen wären. *Dagegen erscheint es uns als ein durchaus erreichbares Ziel, dem Export der Tabake nach dem Auslande und zwar im Wege des Kleinhandels eine bedeutende Ausdehnung zu geben.*

Die Argumente, welche gegen ein solches Bestreben ins Treffen geführt werden dürften, sind nicht stichhältig. Gewöhnlich wird eingewendet, dass auch andere Tabakländer da sind, welche konkurrenzfähiger zu arbeiten vermögen, oder man spricht der Qualität des ungarischen Tabakes die Güte kurzweg ab. Beides ist nicht ganz zutreffend. Die Konkurrenzfähigkeit lässt sich nämlich nicht vom Engros-Handel ableiten, indem die Waare in ganz andere Hände geräth, als sie für den Konsum, den wir meinen, gerathen sollte, und was die Qualität betrifft, so ist es bekanntlich Sache der Fabrikation, durch sorgfältiges Sortiren und fachgemässes Verarbeiten der Sorten jene Qualitäten erst zu erzeugen, die man wünscht.

Unseres Wissens nach wird nirgends im Auslande für den ungarischen Rauchtabelle Propaganda gemacht, noch weniger aber existirt darin ein Kleinhandel, wie er nothwendig wäre, um dem Tabak ein bedeutendes, ganz neues Absatzgebiet zu erschliessen. Und doch, wie dringend nothwendig für die Tabakproduzenten, wie nutzbringend für die Staatseinwohner wäre ein derartiger Handel! Ganz abgesehen von den Eingangs erwähnten Fälschungen, welche ein drastisches Beweismittel liefern, dass man einen guten Rauchtabelle im Auslande noch immer zu schätzen wüsste, ganz abgesehen davon, wird der geschnittene Rauchtabelle in Deutschland beispielsweise, zumindest viermal soviel verwendet, wenn pro Kopf gerechnet wird. Das heisst also, der Konsum in geschnittenen Rauchtabelle in Ungarn. Dort muss demnach das Absatzgebiet in erster Reihe gesucht werden.

Der Kleinhandel, wie er dormalen durch die verschiedenen Transport-Verkehrsmittel, wie Post, Bahn und Schiff wesentlich gefördert wird, trägt sehr viel dazu bei, einen Export in dem Sinne, wie wir ihn hier darstellen, zu ermöglichen. Demnach müsste der Kleinhandel nicht gerade im Auslande betrieben werden, im Gegentheil, er würde sich sehr leicht vom Inlande, wo die Waare erzeugt wird, ausführen lassen. Wir stellen uns die Sache so vor, dass entweder eine amtliche Stelle in der Hauptstadt Ungarns errichtet werde, welche den Vertrieb einzig und allein in das Ausland vermittelt oder eine Privatunternehmung. Selbstverständlich müssten Sorten und Packung direkt für das Ausland bestimmt, derart hergestellt werden, dass sie nicht die geringste Ähnlichkeit weder im Aussehen, noch in der Preislage mit den vorhandenen Sorten haben, um den Konsum im Inlande hiefür unmöglich zu machen. Ebenso müsste die Verrechnung derselben einer strengen, genauen Kontrolle unterliegen.

Der Vertrieb von Seite einer Privatunternehmung wäre unter allen Umständen der amtlichen Betriebsleitung vorzuziehen.

Da es sich dabei lediglich darum handeln würde, einen Massenabsatz zu erzielen, so würde durch die amtliche Gebahrung der Zweck naturgemäss illusorisch gemacht werden, indem einen grossen bedeutenden Erfolg zu erzielen die Reklame eine wesentliche Rolle spielt und diese Art des geschäftlichen Betriebes, sei es durch Anstellung von reisenden Agenten, sei es durch Circuläre und Inserate, sei es durch Musterzusendungen, nur durch Private bewerkstelligt werden kann.

Wir glauben hier eine Idee in Anregung gebracht zu haben, welche, obgleich in kurzen, knappen Umrissen niedergelegt, jedenfalls der Beachtung werth erscheint. Da es sich hiebei sowohl um Staatseinnahmen handelt, wie auch darum, dem ungarischen Tabake im Auslande Eingang zu verschaffen, würde es sich unseres Erachtens nach verlohnen, wenn von Seite der kön. ung. Tabakregie die Angelegenheit untersucht, eventuell einem tüchtigen Fachmanne zur Begutachtung übergeben werden würde. Wir halten es aber für nothwendig, nochmals ausdrücklich zu betonen, dass dabei der Engros-Export des Tabaks nach dem Auslande in keiner Weise richtschnurgehend sein kann.

Aus dem Grunde warnen wir auch davor, bei Beurtheilung dieses unseres Vorschlages diese Art der geschäftlichen Manipulation zum Massstabe zu nehmen. Hier handelt es sich um ein ganz neues, erst zu erschliessendes Absatzgebiet, das von vorneherein nur Nutzen und keinerlei Risiko in Aussicht stellt.

Fragen ohne Antworten.

Abermals richtet ein neugieriger Leser unseres Blattes einige Fragen an uns, welche zu beantworten wir leider nicht in der Lage sind. Vielleicht verhilft uns einer der sachverständigen Beamten dazu, um Klarheit über so Manches zu bringen, was nicht recht einleuchten will. Wir bemerken dabei, dass es sich um Fragen handelt, welche verschiedene Auslegungen erfahren:

1. Wieviele Trafik-Lizenzen darf ein einziges Individuum haben? Dürfen Mann und Frau, Mutter und Tochter, Schwester und Bruder, welche zusammen in einer Behausung wohnen, jedes separat eine Trafik-Lizenz haben?

2. Muss der Inhaber einer Trafik-Lizenz sein Geschäft selber führen, oder muss er zumindest in demselben anzutreffen sein? Darf ein Lizenzinhaber in einer anderen Stadt, oder muss er dort wohnen, wo er sein Geschäft zu führen berufen ist?

3. Darf der Inhaber einer Lizenz irgendwo angestellt sein, während die Trafik von fremden Leuten geführt wird?

4. Kann eine Trafik-Lizenz von einem Stadttheile in den andern umgeschrieben werden und wird ein solches Ansuchen auch bewilligt?

5. Darf man eine Trafik verkaufen?

6. Ist es möglich, dass ein Gesuch wegen Bewilligung einer Trafik-Lizenz auf kurzem Wege erledigt wird? Welche Umstände sind hiefür massgebend, damit solches der Fall sei?

Dieses halbe Dutzend Fragen liegt uns vor, und wir sind, wie gesagt, nicht in der Lage, darauf eine präzise Antwort zu ertheilen. Denn wenn wir an der Hand der bestehenden Vorschriften, eine Auskunft ertheilen, so

antwortet man uns mit Beispielen und der Mittheilung von Vorkommnissen, welche unsere ganze Wissenschaft über den Haufen werfen. Geben wir, wie auch nicht anders möglich, keine Auskunft, so wird uns entgegengehalten, dass es doch unbedingt hiefür schon aus dem Grunde Vorschriften geben muss, weil schliesslich das Tabak-Monopol doch eine staatliche Institution ist und eine solche der Kontrolle der öffentlichen Meinung unterstehen muss. Vergebens wenden wir ein, dass die Vorschriften nicht immer und nicht überall anwendbar sein können, weil sich Fälle ereignen, wo eine Ausnahme gemacht werden muss. Indess antwortet uns der auf seinem Rechtsstandpunkte verharrende Leser unseres Blattes, dass eine Vorschrift, welche die Regierung erlässt, in keinem einzigen Falle umgangen werden darf, dass alle Bürger dieses Staates gleiche Rechte und gleiche Pflichten haben, daher auch von einer Ausnahme niemals die Rede sein darf.

Wir gestehen, dass der Mann Recht hat und dass wir besser thun, zu schweigen, das heisst, seine Fragestellung unbeantwortet zu lassen. Denn, was könnten, was sollten wir auch dazu sagen, wenn wir diese sogenannten «Ausnahms-

fälle» bald da, bald dort auftauchen sehen! Gleichwohl dürfen und können diese, den Interessen der Trafikanten gewidmeten Blätter nicht schweigen, wenn solche Vorkommnisse zur Regel werden. Wir zählen nicht Fälle auf, erwähnen diese Vorkommnisse nicht, weil wir der besseren Einsicht des k. u. Finanzministers und des Staatssekretärs vertrauen, indem wir hoffen, es werde endlich denn doch ein Ende nehmen mit diesen Zuständen, die fast unheillich geworden.

Um nur ein kleines Histörchen zu erwähnen, welches geeignet ist, diese Zustände zu beleuchten, sei hier dasselbe bloß darum erzählt, damit man sieht, wie kleine Ursachen grosse Wirkungen hervorzubringen vermögen.

Vor Jahresfrist kaufte eine Frau mit den letzten Resten ihres Vermögens eine Trafik und erhielt die Umschreibung nicht bewilligt. Warum? Nun, weil man die Lizenz einer anderen Frau geben wollte und auch gab, obgleich dieselbe gar kein Lokal besass und auch bis heute keines besitzt. Die arme Käuferin, welche nicht nur ihr ganzes Vermögen dadurch verloren, war noch gezwungen, $\frac{3}{4}$ Jahre Miete für das Lokal zu bezahlen, so zwar, dass sie gänzlich verarmte.

Inzwischen wurde ihr schon sehr kränklicher Mann gemüthsleidend und vergangene Woche beging derselbe einen Selbstmord. Nun stehen da eine unversorgte Witwe sammt vier Waisen. Die Verweigerung der Umschreibung dieser Trafik-Lizenz war dabei wahrscheinlich auch Ursache dieses Selbstmordes.

Soweit das Histörchen. Wir geben ja zu, dass eine Trafiklizenz nicht verkauft werden soll und dass man solche nicht überschreibt. Allein, was wir nicht zugeben können, das ist der Umstand, wonach nicht mit gleichem Masse gemessen, nicht ein Jeder gleichmässig behandelt wird. Was hat nun die protegirte Frau davon, wenn sie das Unglück einer Familie herbeiführt? Darf ein Staat solches unterstützen?

Wenn man über die Ertheilung von Trafik-Lizenzen ernstlich sprechen wollte, dann müsste man ein Stück Elend aufrollen, das namentlich in der Hauptstadt einzig und allein durch diese herrschenden Zustände vorhanden ist. Und gewiss, der härteste Mensch würde diese Zustände missbilligen, um nicht zu sagen, aus Menschlichkeitsrücksichten tief beklagen.

Hilfsredakteur: Ferdinand Heltai.

➔ Nagy- és kistőzsdék figyelmébe! ➔

POJATZI FL. ÉS TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai **Deutsch-Landsbergben** (Graz mellett) ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányukat, és pedig úgy **kénes-**, mint különösen **szalon-gyufájokat**. E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,
Magyar korona-svédgyufa,
Magyar honvédszobor-gyufa,
Krokodil-gyufa és
Magyar Imperial-gyufa elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar államférfiak arcképeivel díszítve.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szíves rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb ártételeket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. szám alatt van raktárunk.**

Pojatzi Fl. és Társa

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyára

DEUTSCH-LANDSBERGBEN Graz mellett.

„LE GRIFFON“ ➔ ➔

➔ ➔ „LE SUBLIME“

anerkannt bestes und feinstes echt französisches

ZIGARETTENPAPIER.

Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafiken!

LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.

GENERAL-DEPOT:

Goldzieher Géza

BUDAPEST, V., Sas-utoza 29.